

Groei en Krimp verblijfsrecreatie Veluwe

provincie
Gelderland

Uitwerking streekplan Gelderland 2005

Ontwerp, mei 2006

Ontwerp

Streekplanuitwerking Groei & Krimp

Mei 2006

Inhoudsopgave

1. Inleiding
 - 1.1 Aanleiding Streekplanuitwerking
 - 1.2 Strategische Milieubeoordeling
2. Uitvoeringskader Groei & Krimp
 - 2.1 Doel, betekenis en uitwerking
 - 2.2 Procedure in stappen
 - 2.3 Gemeentelijke rol in het proces
3. Ruimtelijke kaders recreatieclusters
 - 3.1 Begrenzing recreatieclusters
 - 3.2 Inhoud clustervisies
 - 3.2.1 Natuur
 - 3.2.2 Verblijfsrecreatie
 - 3.2.3 Landschap, cultuurhistorie en archeologie
4. Uitvoeringsstrategie Natura 2000
5. Kwaliteit op schaarse groeiruimte
 - 5.1 Inleiding
 - 5.2 Kwaliteitscriteria en adviescommissie

Bijlagen

- A. Hectarenboekhouding
- B. Kaarten projectgebied
- C. Natuureffectenboekhouding

1 Inleiding

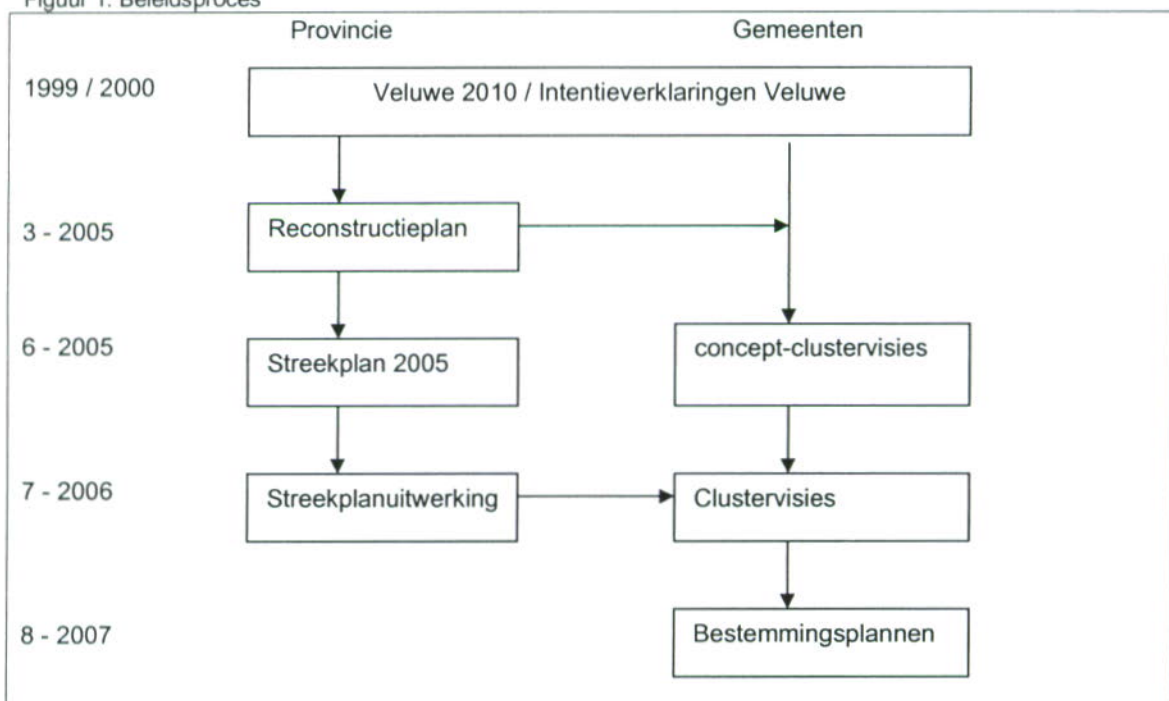
1.1 Aanleiding en doel streekplanuitwerking

Vanuit het plan Veluwe 2010 is het project "Groeï en Krimp Verblifsrecreatie op de Veluwe" benoemd als majeur project. Inzet is het bieden van ontwikkelingsperspectief aan de recreatiebedrijven in combinatie met versterking van de natuur. Om dit mogelijk te maken is een groei-krimp-scenario ontwikkeld om tot een beter evenwicht te komen. Door bedrijven te krimpen op voor de natuur kwetsbare locaties en te groeien op minder gevoelige plaatsen, in de zogenaamde recreatieclusters, ontstaat er zowel ontwikkelingsruimte als natuurwinst.

Het doel van de kwaliteitsverbetering is vertaald naar een kwantitatieve ambitie: 100 hectare groei en 100 hectare krimp.

De hoofdlijnen van het Groei en Krimpbeleid zijn in maart 2005 door Provinciale Staten vastgesteld in het Reconstructieplan Veluwe en overgenomen in het Streekplan Gelderland 2005. (zie kader X) Hierbij is aangekondigd dat het uitvoeringskader wordt neergelegd in een streekplanuitwerking.

Figuur 1: Beleidsproces

Parallel aan het provinciale beleidstraject is gewerkt aan de concrete uitvoering van het groei- en krimpbeleid: enkele groei-, en krimpplannen zijn reeds in uitvoering genomen, en op gemeentelijk niveau zijn/worden clustersvisies voor de recreatieclusters opgesteld en rest- en omwisselcapaciteiten gesaneerd.

Het doel van deze streekplanuitwerking is de uitvoering voor het project Groei en Krimp op het niveau van de Veluwe te coördineren en de planvorming in dat kader richting te geven. Daarnaast fungeert het als provinciaal beoordelingskader voor RO-procedures en Natuurbeschermingswetvergunningen die nodig zijn voor bestemmingsplannen dan wel individuele bedrijfsplannen.

Inhoudelijke Hoofdlijnen Groei en Krimp Streekplan 2005

De basisprincipes van het Groei- en Krimpscenario staat vastgelegd in het Streekplan 2005 (paragraaf 2.13).

- Groei en krimp houden elkaar in evenwicht; het groei en krimpscenario leidt per saldo tot nul-groei in hectares verblijfsrecreatie op het Veluwemassief.
- Groei vindt plaats binnen de aangegeven zoekgebieden voor recreatieclusters van bedrijven
- Voorwaarde is dat de betreffende uitbreiding of omzetting past in de ontwikkelingsvisie (clustervisie) die voor het gehele zoekgebied is opgesteld.
- Groei wordt ingezet voor toeristische verblijfsrecreatie, d.w.z. voor verblijfsrecreatie waarbij sprake is van een toeristische verhuur van overnachtingseenheden (tenten, toer- en stacaravans, recreatiebungalows) onder een bedrijfsmatige exploitatie van de terreinen.
- Groei wordt ingezet ten behoeve van kwaliteitsverbetering van de bedrijven; deze verbetering heeft zowel betrekking op de bedrijven zelf als op de omgeving en de aanwezige natuur.
- Terreinen, waar permanente bewoning plaatsvindt, worden uitgesloten van groei; dergelijke terreinen komen alleen in nog aanmerking voor mogelijke ontwikkelingskansen, wanneer gegarandeerd is dat de permanente bewoning is beëindigd.
- Krimp wordt in eerste instantie gezocht in de in het scenario aangegeven solitaire bedrijven.
- Krimp vindt plaats hetzij via sanering van bedrijven, hetzij via uitplaatsing naar de aan de Veluwe aangrenzende gebieden. In beginsel vindt dit plaats op basis van vrijwilligheid en in goed overleg met de ondernemers. In krimpgebied worden de planologische rest- en omwisselcapaciteiten gesaneerd.
- In het kader van het Groei- en Krimpscenario is sprake van een specifieke toepassing van het regime van bos- en natuurcompensatie. Daarbij vindt de fysieke compensatie voor de groei plaats in de vorm van realisering van de krimplocaties; hierbij wordt uitgegaan van 100% compensatie, in plaats van de gebruikelijke 120, 130, of 140%.

1.2 Status en wettelijk kader

De wet op de Ruimtelijke ordening biedt in art. 4a, lid 8 (voorheen lid 10) de mogelijkheid om in het streekplan te bepalen in hoeverre Gedeputeerde Staten het plan verder moeten uitwerken. Met deze streekplanuitwerking wordt het uitvoeringskader van het Groei en Krimpscenario op een aantal onderwerpen gespecificeerd, zoals aangekondigd in paragraaf 2.13 van het streekplan.

De tekst van hoofdstukken 2 en 3 hebben streekplanstatus, de overige hoofdstukken zijn toelichtend. De kaarten die op veluweniveau en perceelsniveau informatie geven over de begrenzing van het groeigebied, krimpgebied of totale salderingsgebied maken onderdeel uit van deze streekplanuitwerking en hebben eveneens streekplanstatus. Deze informatie is op terug te vinden op de provinciale internetpagina. (www.gelderland.nl)

1.3 Strategische Milieubeoordeling

Ten behoeve van de streekplanuitwerking Groei en krimp is een Strategische Milieu Beoordeling uitgevoerd (SMB). Per 21 juli 2004 is een nieuwe Europese richtlijn voor de beoordeling van de gevolgen voor het milieu voor bepaalde plannen en programma's van toepassing voor alle lidstaten van de Europese unie. Deze richtlijn bepaalt dat voor deze plannen en programma's een 'Strategische Milieu Beoordeling' moet worden uitgevoerd.

Een plan dat ruimtelijke ingrepen mogelijk maakt binnen Natura 2000-gebied, zoals de Veluwe, valt onder de werking van de richtlijn indien niet op voorhand uitgesloten kan worden dat significante effecten niet zullen optreden.

Deze streekplanuitwerking gaat uit van maximale sturingsmogelijkheden binnen het projectgebied zonder dat er significante effecten op de instandhoudingsdoelen zullen optreden. De SMB vormt bij de totstandkoming een strategisch instrument om de voorgenomen kwaliteitswinst aantoonbaar te maken en tevens een eerste toets in het kader van de Natuurbeschermingswet zoals die van toepassing is op Natura 2000 gebieden. In de SMB is met name aandacht besteed aan de mogelijke effecten op beschermde vogel-, en habitatsoorten middels analyse van mogelijke scenario's.

De resultaten van de SMB staan vastgelegd in het planmer dat als aparte bijlage aan deze streekplanuitwerking is toegevoegd.

Belangrijkste conclusies die kunnen worden getrokken uit de planmer:

1. Het niet uitvoeren van het Groei en krimp beleid leidt tot significante negatieve effecten voor de soorten Wespandief en Zwarte specht wat betreft hun leefgebied en heeft kleine negatieve effecten als gevolg van toename van verstoring in de groeiclusters. Dit zogenaamde nul-scenario is daarom niet conform geldende wetgeving.
2. Uitvoering van het Groei en krimp beleid geeft alleen in het meest negatieve scenario een negatief resultaat voor de Natura 2000-waarden. Dit is alleen het geval wanneer krimp plaats vindt in gebieden waar veel verstoring overblijft en waar weinig Natura 2000-waarden aanwezig zijn, en er tegelijkertijd groei plaats vindt nabij de meest gevoelige Natura 2000-waarden. Aan de eisen vanuit de Natuurbeschermingswet wordt in de overige denkbare scenario's voldaan.
3. De potenties die de verschillende krimplocaties bieden zijn bepalend voor het effect van het Groei en krimp beleid. Middels de Natuureffectenboekhouding wordt daarom een methode gegeven om te bepalen wanneer er groei tegenover de vrijgekomen krimp kan staan. Per projecttranche wordt in detail gezien wat de effecten zijn van de krimp en de daaraan gerelateerde groei. Alleen indien geen negatieve effecten optreden kan GS de projecttranche definitief vaststellen.
4. Uit de beoordeling blijkt dat het goed mogelijk is om combinaties te vinden die voldoen aan de Natuurbeschermingswet en dat het Groei en krimp beleid een bijdrage kan leveren aan de verhoging van de natuurwaarde van de Veluwe.

Aanvullingen op het beleid als gevolg van de SMB:

- Bij fysieke aantasting van leefgebied van beschermde soorten (op basis van vlakdekkende inventarisatie van groeilocaties) wordt bij krimp het betreffende leefgebied gerealiseerd of het leefgebied van minder algemeen voorkomende soorten.

De SMB is samen met de streekplanuitwerking 6 weken ter inzage gelegd tijdens de periode mei – juni 2006.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 bevat de basisregels van het uitvoeringskader, en beschrijft de taken van provincie en gemeente en de verschillende stappen de procedure die doorlopen worden om te komen tot uitgifte van groeiruinste.

Hoofdstuk 3 geeft weer waar gemeenten rekening mee dienen te houden bij de ruimtelijke ontwikkeling van de zoekgebieden recreatieclusters en hoe dit weer te geven in een clustervisie. Hierbij wordt kort ingegaan op natuurwaarden, verblijfsrecreatie, landschap, cultuurhistorie en archeologie.

Hoofdstuk 4 licht toe hoe zal worden omgegaan met het Natura 2000 gebied Veluwe, en van toepassing zijnde Natuurbeschermingswet. De Natuureffectenboekhouding (bijlage C) geeft de methodiek die daarbij wordt toegepast weer.

Hoofdstuk 5 licht toe hoe de kwaliteit van de groei (plannen van ondernemers) zal worden beoordeeld.

2 Uitvoeringskader Groei en Krimp

2.1 Doel, betekenis en uitwerking

De Streekplanuitwerking moet ervoor zorgen dat de doelen van het project groei en krimp in de uitvoeringsfase daadwerkelijk kunnen worden bereikt en bewaakt (zie onderstaand schema).

Doel	Betekenis	Uitwerking
Bereiken en bewaken Veluwebrede kwaliteit	Netto kwaliteitswinst voor natuur	• Randvoorwaarden en begrenzing recreatieclusters (zie par. 3) • Salderingsmethode natuurwaarden (zie par. 4, onderbouwing in SMB)
	Schaarse groeiruin te inzetten voor verhoging recreatieve kwaliteit	• Kwaliteitsbeoordeling uitbreidingsplannen (zie par. 5) • Verdeling groeiruin te o.b.v. plankwaliteit (zie par. 5)
	Stimuleren modernisering recreatiebedrijven	• Streefbeeld toeristisch-recreatieve kwaliteit in cluster visies (zie par. 3)
Transparantie en zorgvuldige procesgang	Gelijke kansen voor alle ondernemers	• Uitschrijven groeiruin tebesluit voor hele Veluwe (zie par. 2,2)
	Zo groot mogelijke slagingskans voor uitbreidingsplannen (RvS-proof)	• Projectspectifieke planprocedure (zie par 2.2)
	Heldere procedure en eenduidige uitvoeringsregels	• Groei- en krimphectarenboekhouding (zie bijlage A)

2.2 Procedure in stappen

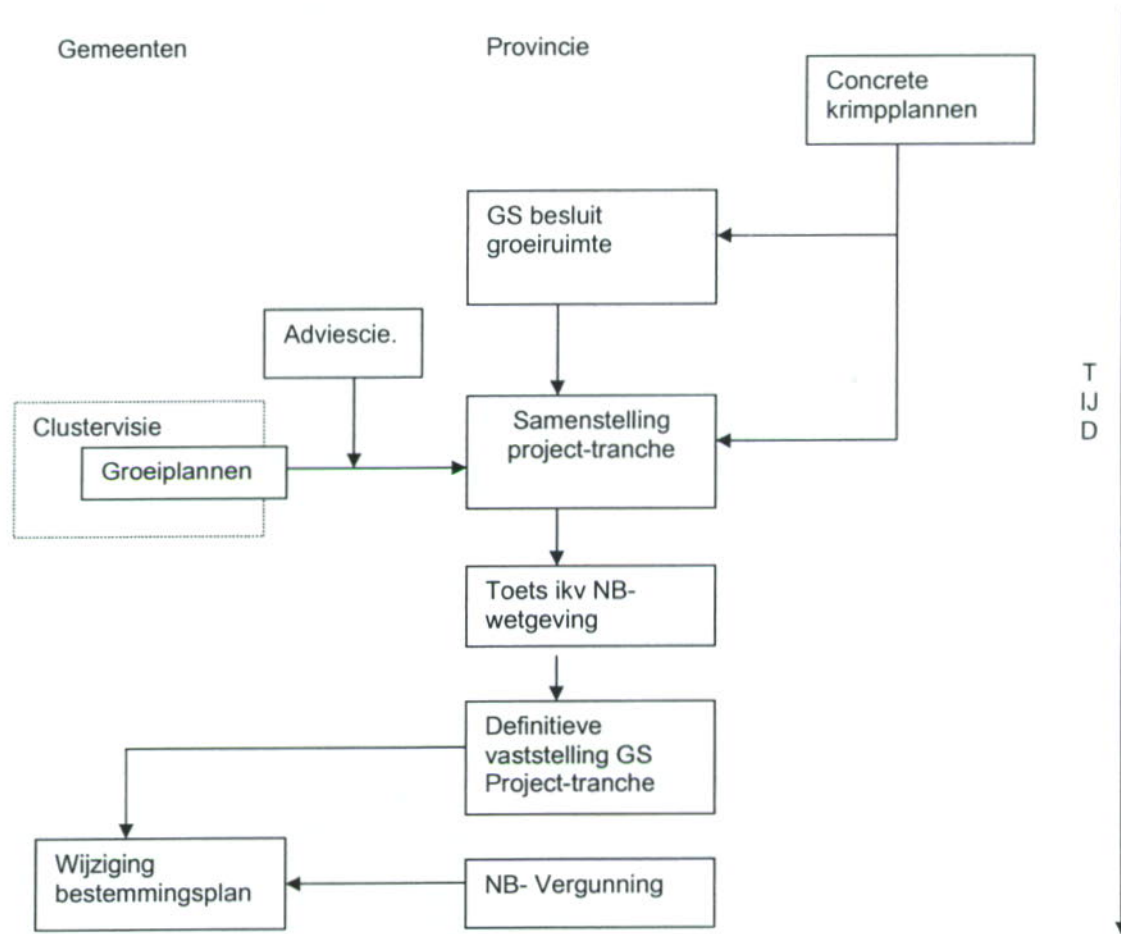
In de procedure voor uitgifte van groeiruin te tot en met de planologische bestendiging van uitbreidingsplannen van recreatiebedrijven dienen de volgende stappen te worden doorlopen:

- GS kunnen periodiek een besluit nemen tot het vergeven van groeiruin te op het moment dat er voldoende concrete krimpplannen in procedure zijn en er voldoende voldoende krimpbuffer is opgebouwd.¹ (totaal minimaal 10 hectare)
- Op basis van het groeiruin tebesluit schrijven wij een groeitender uit waaraan alle recreatiebedrijven kunnen meedoen mits gelegen in een zoekgebied recreatiecluster waar door de gemeente(raad) een cluster visie is vastgesteld.
- Bij het uitschrijven van een groeitender geven wij aanvang en sluitingsdatum voor het indienen van uitbreidingsplannen aan. Een recreatiebedrijf dient zijn uitbreidingsplan bij de gemeente in.
- De gemeente toetst of een uitbreidingsplan aan de ruimtelijke randvoorwaarden voldoet zoals opgenomen in de cluster visie.
- Een onafhankelijke commissie zal ons en gemeentebesturen adviseren betreffende de toeristisch-economische kwaliteit van de plannen van de recreatiebedrijven.
- De krimpplannen die ten grondslag liggen aan ons groeiruin tebesluit vormen samen met de door gemeenten ingebrachte uitbreidingsplannen één projecttranche. Op het niveau van de projecttranche zal de provincie een beoordeling op de natuureffecten in het kader van Natura 2000 uitvoeren.

¹ Aankoop en overdracht terrein aan natuurbeherende instantie verzekerd.

- Uitbreidingsplannen van ondernemers die zelf voor krimp zorgen (> 50% financiering van een krimpgeval) vormen een individuele projecttranche, waaraan geen groeiruumtebesluit vooraf hoeft te gaan. Deze uitbreidingsplannen dienen aan dezelfde voorwaarden voldoen als andere uitbreidingsplannen.
- GS kunnen overgaan tot vaststelling van de project-tranche op basis van het advies van de adviescommissie en bij positieve beoordeling van de natuureffecten-toets.
- Pas na vaststelling van de projecttranche kan op de uitbreidingslocatie de bestemming worden gewijzigd conform inhoud van de project-tranche.

Figuur 2: proces groei

2.3 Gemeentelijke rol in het proces

De gemeente heeft tot taak om de inhoudelijke hoofdlijnen van het Groei en krimpscenario te verankeren en (de onderdelen van) de projecttranche op lokaal niveau te bestendigen in het bestemmingsplan. De inhoudelijke hoofdlijnen uit het Streekplan 2005 zijn daarbij een harde voorwaarde voor deelname aan de project-tranche en voortvloeiende goedkeuring van

bestemmingsplannen. Dit betreft zowel de basisprincipes omtrent de ontwikkeling en vaststelling van clustervisies als de sanering van de planologische rest- en omwisselcapaciteiten in krimpgebied.

Daarnaast worden de gemeenten gevraagd om ondernemers actief te betrekken bij de totstandkoming van de clustervisies en te informeren over het proces om groeiruimte te verkrijgen. Dit proces begint bij de gemeenten, waar concrete uitbreidingsplannen worden getoetst aan de clustervisie. Dit is een eerste stap op weg naar de project-tranche en van belang ter bepaling van de juiste inschatting van mogelijk mitigeerbare effecten op natuurwaarden.

Van de ondernemers die groeiruimte ter beschikking krijgen gesteld wordt een financiële bijdrage verwacht ten behoeve van de financiële haalbaarheid van het groei- en krimpproces. Wij achten het redelijk direct belanghebbenden financieel te laten bijdragen aan de kosten van de krimp aangezien deze grote financiële inspanningen vraagt van met name de overheden. Uitgangspunt hierbij is het bedrag van € 33.000 per hectare zoals eerder vastgesteld in het project-plan Groei en Krimp van oktober 2004. Hiermee wordt, indien de groei ten koste gaat van natuur of bos, gelijk voldaan aan het regime van natuur- en boscompensatie. Van gemeenten wordt verwacht dat zij bij wijziging van het bestemmingsplan de bijdrage innen.

3 Ruimtelijke kaders recreatieclusters

3.1 Begrenzing recreatieclusters

Op de Veluwe worden 15 recreatieclusters onderscheiden die de status 'zoekgebied' hebben. Binnen deze zoekgebieden kan middels wijziging van het bestemmingsplan ruimte beschikbaar komen als middel om verblijfsrecreatie op een gezonde en duurzame wijze te ontwikkelen.

De begrenzing van de zoekgebieden recreatieclusters en het krimpgebied staan aangegeven op Kaartbijlage B, welke deel uitmaakt van deze streekplanuitwerking.

3.2 Inhoud clustervisies

De groei in recreatieclusters is aan voorwaarden gebonden. Voorkomen moet worden dat de kernwaarden van het toeristisch-recreatieve product (i.c. de bijzondere, groene omgeving van de Veluwe) worden gemarginaliseerd. Gemeenten dienen voor de zoekgebieden recreatieclusters visies op te stellen, om een balans te vinden tussen het behouden van de kernwaarden en het scheppen van ontwikkelingsmogelijkheden voor de verblijfsrecreatie. Deze zogenaamde clustervisies vormen een leidraad en eerste toetsingskader op lokaal niveau.

De clustervisies bestaan uit twee hoofdcomponenten:

- Kaderstellende ruimtelijke randvoorwaarden vanuit natuur, landschap en cultuurhistorie. Hier dienen de clustervisies aan te voldoen.
- Een toeristisch-economisch streefbeeld. Dit streefbeeld is richtinggevend en bedoeld als inspiratiebron voor planontwikkeling op bedrijfsniveau.

3.2.1 Natuurwaarden

De kaders vanuit de natuurwaarden kunnen op drie niveaus beschreven worden; op nationaal niveau, regionaal niveau en op lokaal niveau. Het overkoepelende schaalniveau van de Veluwe en haar omgeving is primair van belang voor de relatie met de overige ecologische kerngebieden in Nederland. Daarnaast komen er in en/of rondom de zoekgebieden groeiclusters waardevolle gebieden en verbindingen voor. Tot slot zijn er op lokaal niveau soms bijzondere elementen waar rekening mee gehouden dient te worden in de visie.

In de visievorming dient gebruik gemaakt te worden van onderstaande uitgangspunten:

- Ontwikkelingen werken niet belemmerend op het (toekomstig) functioneren van de robuuste ecologische verbindingzones en de poorten van de Veluwe

In de streekplanuitwerking Kernkwaliteiten staan de zones aangegeven. Het gaat om de volgende verbindingen en zones:

- Veluwe-Utrechtse Heuvelrug
- Poorten van de Veluwe
- Veluwe – Duitsland door de Achterhoek
- Veluwe – Reichswald door Liemers en Rijk van Nijmegen
- Ontwikkelingen kunnen niet plaatsvinden op beschermde habitattypen uit Natura 2000. De typen en locaties staan genoemd in bijlage C. Uitgezonderd zijn snippers spontane heide, die ontstaan op kapvlakten of lokaal als ondergroei voorkomen en geen onderdeel vormen van grote aaneengesloten heideterreinen.²

² Heide is overal op de Veluwe in een betrekkelijk kort tijdsbestek opnieuw te ontwikkelen. Aantasting van kleine heidevegetaties zal fysiek worden gecompenseerd op vrijkomende krimplocaties.

- Indirecte aantasting, van beschermde habitats wordt inzichtelijk gemaakt door kwantificering van de verstoring door recreatiedruk door middel van de Natuureffectenboekhouding.
- Ontwikkelingen mogen het behoud en ontwikkeling van beschermde soorten zoals genoemd in de Vogelrichtlijn niet belemmeren. De soorten en verwachte locaties staan benoemd in bijlage C.
- A-locaties Bos, HEN-wateren, gebieden met prioritaire natuurdoeltypen, 'Parels' en de kwaliteit van het leefgebied van de soorten genoemd in de streekplanuitwerking 'Kernkwaliteiten en Omgevingscondities EHS' mag niet worden aangetast.

3.2.2. Verblijfsrecreatie

In de visie wordt aangegeven wat de meest wenselijke/adequate toeristisch-economische ontwikkelrichting is van de betreffende clusters. Deze ontwikkelrichting dient te worden uitgewerkt in een toeristisch-recreatief streefbeeld.

In de clustervisie dienen de huidige situatie (aantal en type bedrijven, omvang, productiviteit, soort product en voorzieningen) en sterke en zwakke punten van de recreatiesector in beeld te worden gebracht. Tevens dienen de ontwikkelingsmogelijkheden en strategie voor de ontwikkeling van het recreatiecluster als totaal te worden geschetst. Afhankelijk van de situatie kan de visie in meer of mindere mate gericht zijn op ontwikkeling en product vernieuwing dan wel op herstructurering.

3.2.3 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

De recreatieclusters zijn onderdeel van het nationaal landschap Veluwe, een landschap met (inter)nationaal zeldzame en unieke kwaliteiten. De recreatieve aantrekkelijkheid hangt in veel van de recreatieclusters nauw samen met deze kwaliteiten. In het continue proces van landschapsvorming is het belangrijk onderscheid te maken tussen waarden die actief beschermd moeten worden, en waarden die ingepast kunnen worden in ontwikkelingen. Naast de landschappelijke aspecten zijn daarmee nauw verweven de cultuurhistorische, archeologische en aardkundige waarden. Zie voor de beschrijving de Streekplanuitwerking Kernkwaliteiten en Belvoir 2.

Binnen de recreatieclusters gelden de volgende aandachtspunten:

- Versterken van de ruimtelijke kwaliteit door aandacht voor de gebruikswaarde, belevingswaarde en de toekomstwaarde van het landschap
- Zorgvuldige inpassing en behoud van cultuurhistorische bebouwing, en historische landschapselementen.
- Zorgvuldige inpassing en behoud van bekende en te verwachten archeologische waarden (zie kaarten AMK, IKAW en gemeentelijke archeologische kaarten)
- Aandacht voor donkertebescherming: ontwikkelingen dienen geen toename te geven in de opwaartse lichtuitstoot
- Stillegebieden en stiltebeleidsgebieden: de Veluwe kent een aantal stillegebieden, en is voor het overige aangemerkt als stiltebeleidsgebied. In de 'stillegebieden' geldt de akoestische streefwaarde van 40 dB(A) als 24-uursgemiddelde geluidbelasting. In de stiltebeleidsgebieden vormt de akoestische 'nulsituatie' het ijkpunt waaraan de ruimtelijke ontwikkelingen worden getoetst.

4 Uitvoeringsstrategie Natura 2000

Belangrijk voor het project Groei en krimp is de balans. Zowel wat betreft hectares als natuurkwaliteit dient er te allen tijde een evenwicht te zijn tussen de groei en Krimp. Aan het eind van de projectperiode (nu voorzien in 2014) resulteert op de Veluwe, binnen het projectgebied, een nulgroei van verblijfsrecreatie in hectaren, en per saldo een verbetering van de natuurkwaliteit.

Om dit te bereiken wordt op het niveau van de project-tranche de krimp afgewogen tegenover de groei in het kader van een passende beoordeling zoals bedoeld in de Natuurbeschermingswet. Hierbij wordt gestreefd naar een duidelijk positieve score, door minimalisering van negatieve, en maximalisering van positieve effecten.

De uitvoeringsstrategie Natura 2000 voor het project Groei en Krimp omvat de volgende uitvoeringsregels:

- GS zullen zowel een hectarenboekhouding als een natuureffectenboekhouding bijhouden en jaarlijks over de voortgang berichten aan PS³. Op basis van de hectarenboekhouding geven GS aan of er ruimte voor groei beschikbaar is. De spelregels van de hectarenboekhouding zijn opgenomen in bijlage A.
- Uitbreidingsplannen zullen worden beoordeeld op fysieke omvang (hectares) en op de potentiële natuurkwaliteit, dan wel –verstoring. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van de waarderingsmethodiek zoals beschreven in de Natuureffectenboekhouding (NEB zie bijlage C) Daarnaast worden ook de provinciale uitgangspunten met betrekking tot saldering, mitigatie en compensatie en de kernkwaliteiten en omgevingscondities beoordeeld, zoals benoemd staan in de streekplanuitwerking Kernkwaliteiten en omgevingscondities EHS.
- Recreatiebedrijven in krimpgebied zullen alleen worden gekrompen indien er voldoende natuurwinst kan worden behaald. Dit wordt beoordeeld aan de hand van de ligging van het terrein, de afname van de verstoring, en de potentiële waarde van het heringerichte terrein. Op de locatie van het voormalige recreatiebedrijf zullen de natuurwaarden worden hersteld. Dit betekent in de regel dat bos of heide wordt ontwikkeld. De exacte invulling is afhankelijk van de natuurlijke omstandigheden.
- Groeiplannen van recreatiebedrijven worden beoordeeld op de toename van verstoring en de mogelijk afname van de natuurkwaliteit die het plan met zich meebrengt. Negatieve effecten op natuurwaarden dienen daarom zoveel mogelijk te worden gemitigeerd. Dit gebeurt op de eerste plaats via de krimpplannen die tot dezelfde projecttranche behoren. Daarnaast kunnen ook groeiondernemers, waar mogelijk, via inrichtingsmaatregelen de (verstorende) effecten op de natuur verminderen.
- De vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet vindt plaats op bedrijfsniveau gekoppeld aan de bestemmingsplanherzieningen waarbij gebruik wordt gemaakt van de Veluwebrede beoordeling zoals onderzocht tijdens de beoordeling van de project-tranche.

³ De methodiek van de Natuureffectenboekhouding is opgenomen in bijlage C

5. Kwaliteit op schaarse groeirimte

5.1. Inleiding

Op de schaarse groeirimte willen wij zoveel mogelijk kwaliteit. Doel van het groei en krimp-scenario is immers een kwaliteitsimpuls voor de natuur en verblijfsrecreatie Veluwebreed. Dit betekent dat uitbreidingen voor de verblijfsrecreatie een zo groot mogelijke bijdrage dienen te leveren aan de versterking van het toeristisch recreatieve product van de Veluwe. In de clustervisies wordt hier met de uitwerking van toeristisch-recreatieve streefbeelden op ingespeeld (zie paragraaf 3.2.2). Verder wordt er in het project groei en krimp gewerkt met een speciale kwaliteitsbeoordeling voor uitbreidingsplannen.

5.2 Kwaliteitscriteria en adviescommissie

Voor de bepaling van de kwaliteit van uitbreidingsplannen worden de volgende drie hoofdcriteria onderscheiden:⁴

1. Bijdrage aan de recreatieve duurzaamheid (gewenste recreatieve ontwikkeling van de Veluwe)
Uitbreidingsplannen moeten zo goed mogelijk inspelen op de wensen en behoeften in het recreatie-cluster en een toegevoegde waarde leveren aan het regionale en Veluwebrede toeristisch recreatief product. Er is in veel clusters behoefte aan vernieuwing / innovatie, niet aan "meer van hetzelfde".
2. Bijdrage aan de ecologische duurzaamheid (gewenste ecologische ontwikkeling Veluwe)
De uitbreidingsplannen moeten zo goed mogelijk in de natuurlijke en landschappelijke omgeving worden ingepast en dienen waar mogelijk de bestaande kwaliteiten te versterken. Op dit punt kunnen plannen zich nog onderscheiden.
Daarbij gaat het er vooral om hoe de bedrijven zich concreet met hun inrichtings- en beheersmaatregelen richten op de omringende natuur.
3. Bijdrage aan de economische duurzaamheid (economisch krachtig, vitaal en passend)
De uitbreidingsplannen moeten ook vanuit financieel –economische optiek duurzaam zijn. Onder de plannen moet een solide financiële basis liggen en de plannen moeten een zo groot mogelijke betekenis en spin-off hebben richting plaatselijke voorzieningen, winkel- en horeca-aanbod.

De kwaliteitstoetsing van uitbreidingsplannen zal worden gebaseerd op bovenstaande criteria. Een adviescommissie (zie hierna) werkt deze criteria verder uit tot een transparante beoordelingsmethodiek.

Een onafhankelijke deskundigencommissie zal de plannen van de recreatieondernemers op bovenstaande criteria beoordelen en advies uitbrengen aan ons en de betrokken Veluwe gemeenten. In haar advies geeft de commissie aan in welke mate het betreffende plan kwaliteit genereert en welke plannen de grootste bijdrage leveren aan het toeristisch-recreatieve product van de Veluwe. Op het moment dat er sprake is van "overinschrijving" (meer plannen dan groeirimte) zal het advies van de commissie bepalend zijn voor samenstelling van de project-tranche ("de betere plannen eerst").

Wij zullen daartoe een adviescommissie recreatie en toerisme instellen. In het instellingsbesluit worden de precieze taken, rol en samenstelling van de adviescommissie opgenomen.

⁴ Verdere uitwerking door commissie. Daarna vaststelling definitieve methodiek door GS.

Bijlage A: Hectarenboekhouding

De provincie beheert de hectarenboekhouding en hanteert daarbij de volgende spelregels:

- Krimp wordt berekend op basis van de aangegeven hectares verblijfsrecreatie in het bestemmingsplan die worden omgezet naar een natuur-/bosbestemming
- Krimp wordt formeel ingeboekt op het moment dat de aankoopovereenkomst (inclusief sanering en natuurinrichting) is ondertekend en de acte gepasseerd is bij de notaris.
- De groei wordt berekend op basis van de aangegeven hectares uitbreiding verblijfsrecreatie. De groei wordt definitief ingeboekt als de daarvoor benodigde planologische procedure (bestemmingsplan, artikel 19) onherroepelijk is. Onder onherroepelijk wordt verstaan: alle vereiste wettelijke procedures zijn met goed gevolg doorlopen, zodat feitelijk met de uitvoering van de werkzaamheden (realisatie van de groei) kan worden gestart.
- Bij het verdelen van groeiruimte wordt in procedure (bestemmingsplanprocedure) zijnde groei wel meegeteld. Voorwaarde daarbij is dat er sprake is van provinciale goedkeuring van deze plannen.
- Uitgangsdatum (nuldatum) voor het meetellen van groei en krimphectaren in de hectarenboekhouding is de datum van de vaststelling van het beleidsplan Veluwe 2010, waarin het project groei en krimp als majeur project is opgenomen: november 2000.

Bijlage B: kaarten projectgebied en zoekgebieden recreatieclusters

Provincie Gelderland

Markt 11

Postbus 9090

6800 GX Arnhem

T (026) 359 90 00

www.gelderland.nl